

การปฏิบัติตามบทบาทที่คาดหวังกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่ปรึกษา ในทัศนะของนักศึกษาวิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล

The Expected and Actual Roles of Advisors

in the View of Mahidol University International College Students

รันดา รุจิฉินวงศ์

Randa Rujichinnawong

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาตามทัศนะของนักศึกษาระดับปริญญาตรี วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล ประจำปีการศึกษา 2558 - 2559 ซึ่งบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา จะประกอบด้วยด้านต่าง ๆ 5 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านวิธีการให้คำปรึกษา ด้านบุคลิกภาพ ด้านการให้ความช่วยเหลือนักศึกษา และด้านการพัฒนานักศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่กำลังศึกษาทุกชั้นปี ที่ลงทะเบียนในปีการศึกษา 2558 - 2559 จำนวนทั้งสิ้น 373 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม 3 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา ส่วนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาตามทัศนะของนักศึกษา และส่วนที่ 3 สอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับอาจารย์ที่ปรึกษาและความคาดหวังของบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา ที่นักศึกษาคาดหวังไว้ในอนาคต การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา พบว่าบทบาทที่คาดหวังของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ที่ปรึกษา ตามทัศนะของนักศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บทบาทที่คาดหวังของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ที่ปรึกษาในทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมาก ไปหาน้อย คือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านวิชาการ ด้านการให้ความช่วยเหลือนักศึกษา ด้านการพัฒนานักศึกษา และด้านวิธีการให้คำปรึกษา

สำหรับบทบาทที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้ปฏิบัติจริงตามทัศนะของนักศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าในบทบาทที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้ปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านวิชาการ ด้านการพัฒนานักศึกษา ด้านการให้ความช่วยเหลือนักศึกษา และด้านวิธีการให้คำปรึกษา

เมื่อเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังกับบทบาทที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้ปฏิบัติจริง ตามทัศนะของนักศึกษา โดยรวม พบว่าความคาดหวังของนักศึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวม ทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก แต่การปฏิบัติจริงในบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา ตามทัศนะของนักศึกษาโดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง

สำหรับความ คิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักศึกษา พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาควรเป็นอาจารย์ที่สอนในสาขาวิชาที่ นักศึกษาเรียนอยู่เท่านั้น อาจารย์ที่ปรึกษา 1 คน ควรรับผิดชอบดูแลนักศึกษาไม่เกิน 20 คนต่อกลุ่ม และรับผิดชอบ ตลอดหลักสูตรจนจบการศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาควรพบนักศึกษาทั้งกลุ่ม อย่างน้อย 1 ครั้งต่อเดือน และเมื่อนักศึกษาต้องการรับคำปรึกษาควรมีการนัดหมายก่อนเข้าพบตามเวลาที่นัดหมาย

คำสำคัญ: บทบาทที่คาดหวัง บทบาทที่ปฏิบัติจริง อาจารย์ที่ปรึกษา

ABSTRACT

The aim of this research is to study the view of Mahidol University International College (MUIC) students on the expected role and actual role of advisors in the academic year of 2015-2016. The role of advisor is comprised of 5 following aspects: academic advice, advisory methods, personality, student assistance and student development. The sample group in this study was 373 MUIC undergraduate students from every year of study who registered in the academic year of 2015-2016. The instrument used in the study was a questionnaire consisting of 3 following parts: Part 1 student's general information, Part 2 questions on expected role and actual role of advisor in the view of students and Part 3 questions on advisor and expectation of students for the future role of advisor. Frequency, percentage, mean and standard deviation were used to analyze data.

The study results found that the expected role of advisor in the view of students in overall was at high level. When considering from each aspect, the researcher found that the expected role of advisor in the view of students in overall was at high level. These aspects ranked by mean from highest to lowest were personality, academic advice, student assistance, student development and advisory methods.

The actual role of advisor in the view of students in overall was at medium level. When considering from each aspect, the researcher found that the actual role of advisor was at medium level. These aspects ranked by mean from highest to lowest were personality, academic advice, student development, student assistance and advisory methods.

When comparing between the expected role and the actual role of advisor in the view of students, it showed that the students' expectation on the role of advisor in all 5 aspects was at high level. However, the actual role of advisor in the view of students was at medium level.

The comments and suggestions from students showed that advisor should be lecturer who teaches in the major that students study in, one advisor should be responsible for not more than 20

advisees per group and take care of them throughout the program until graduation. Moreover, advisor should meet the whole group of his/her advisees at least once a month and when students want to meet their advisor, they prefer making an appointment in advance and meet him/her on the appointed time.

Keywords: Expected Role, Actual Role, Advisor

หลักการและเหตุผล

การให้การศึกษาก่อนหรือการผลิติด้านจิตนั้น ถือเป็นภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษาทุกระดับชั้น บัณฑิตหรือผู้สำเร็จการศึกษาต้องเป็นบัณฑิตที่มีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านความรู้ความสามารถ สติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกายและจิตใจ

ในชีวิตของการเป็นนักศึกษาในมหาวิทยาลัย เป็นชีวิตที่ค่อนข้างจะแตกต่างกับชีวิตการศึกษาในระดับอื่นๆ มาก แต่เป็นชีวิตที่นับว่ามีคุณค่า และมีความหมายต่อการพัฒนานักศึกษาเป็นอย่างมาก เพราะมหาวิทยาลัยเป็นสถาบันการศึกษาที่มีบทบาทสำคัญยิ่งในการผลิตบัณฑิต เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะ ทั้งในด้านวิชา การและวิชาชีพ ตลอดจนช่วยเหลือหลอมสติปัญญา อารมณ์ ร่างกาย และจิตใจ รวมทั้งยังเป็นการทำให้บัณฑิตได้มีการฝึกฝน เพื่อให้รู้จักการพึ่งพาตนเอง โดยเฉพาะ นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาจากต่างจังหวัด ต้องห่างไกลจากครอบครัว ยิ่งจะต้องหาทางพึ่งพาตนเองและช่วยตนเอง ให้มากที่สุด เท่าที่จะทำได้ ตลอดจนจะต้องเป็นผู้ที่สามารถพิจารณาเลือกหรือตัดสินใจต่อเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับตัวเองให้ได้ เนื่องจากการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยนั้นเป็นชีวิตที่ให้อิสระเสรีภาพต่อนักศึกษาเป็นอย่างมากเพราะฉะนั้นนักศึกษาจะต้องพยายามปรับตัวให้เป็นผู้รู้จัก คิดเป็น ทำเป็น สามารถที่จะครองตนให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงให้ได้ ซึ่งหากนักศึกษาสามารถที่จะใช้ชีวิตหรือเลือกวิถีชีวิตในการเป็นนักศึกษาในมหาวิทยาลัยได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ก็จะเป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคมโดยรวม

นอกจากนี้ยังส่งผลต่อเนื่องถึง การเป็นผู้มีจิตสำนึก ต่อสังคมและประเทศในอนาคตอีกด้วย และผู้ที่นับว่ามีบทบาทสำคัญยิ่งที่จะคอยดูแลแนะนำและผลักดันให้นักศึกษาประสบผลสำเร็จในการศึกษา ตลอดจนให้เป็น ผู้ที่มีเมตตาธรรม คุณธรรม และจริยธรรม เพื่อพร้อมที่จะออกไปพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ก็คือ อาจารย์ที่ปรึกษานั้นเอง ซึ่งวิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดลในฐานะที่เป็นสถาบันการศึกษาที่สำคัญในการผลิตบัณฑิตสถาบันหนึ่ง ได้เล็งเห็น ความสำคัญและความจำเป็นของการที่ต้องมีอาจารย์ที่ปรึกษาสำหรับนักศึกษา จึงได้กำหนดนักศึกษาแต่ละคน จะมีอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้แนะนำการวางแผน การศึกษา และในการลงทะเบียนรายวิชาทุกครั้งต้องให้อาจารย์ที่ปรึกษาอนุมัติ ซึ่งแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า นักศึกษาทุกคนเมื่อเข้ามาเป็นนักศึกษาในวิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่สำคัญก่อนอื่น นักศึกษาจะต้องมีอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อคอยให้ความช่วยเหลือ แนะนำในเรื่องต่างๆ โดยเฉพาะด้าน การศึกษาเพื่อให้เป็นไปตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ของ แต่ละภาควิชา นอกจากนี้แล้วยังได้กำหนดอำนาจและหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาไว้อีกหลายประการ เช่น การอนุญาตให้นักศึกษาลงทะเบียนรายวิชา การเพิ่ม และลดรายวิชา เป็นต้น

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล จึงได้จัดอาจารย์ผู้สอนไว้คอยให้คำปรึกษา แนะนำ และเอาใจใส่ให้นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ ซึ่งเรียกว่าอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อคอยให้ คำปรึกษาแนะนำ ช่วยเหลือ ป้องกันและขจัดปัญหาของ

นักศึกษาในด้านการเรียน การเข้าร่วมกิจกรรม ตลอดจนเรื่องปัญหาส่วนตัวของนักศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จทางการศึกษาตามหลักสูตรและบรรลुวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา ในทำนองเดียวกัน จรัส สุวรรณเวลา (2533) ได้กล่าวว่า อาจารย์ที่ปรึกษามีความสำคัญอย่างมากในฐานะที่เป็นผู้ชี้แนะและรับรองการตัดสินใจของนักศึกษาให้อยู่ในขอบเขตแนวทางอันเหมาะสม

ในการให้คำปรึกษาแนะนำบางส่วนยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร บางครั้งเกิดการสูญเสียทางการศึกษา เช่น การที่มีจำนวนนักศึกษาบางส่วนไม่จบการศึกษาหรือจบล่าช้ากว่ากำหนด ทั้งนี้ส่วนหนึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดในการให้คำปรึกษาและแนะแนวการศึกษา อาจมีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ขาดประสิทธิภาพ จึงไม่สามารถปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ได้ตรงกับความต้องการของนักศึกษา ซึ่งคล้ายกับ สุภาพรพรณ โคตรจรัส (2522) ที่ได้ให้ทัศนะว่า อาจารย์ที่ปรึกษาบางคนไม่เข้าใจบทบาทและหน้าที่ของตนในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา ไม่ช่วยในการวางแผนการเรียน หรือให้นักศึกษาทำตามคำแนะนำของตนเองอย่างเคร่งครัด ส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับข้อบังคับของการศึกษา ไม่ค่อย จะมีการติดต่อหรือความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ผู้สอน และระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษากับนักศึกษา ซึ่งจะพบกันเฉพาะเวลาเปิดภาคการศึกษาเพื่อลงทะเบียนเท่านั้น จึงทำให้ผลการแนะแนวไม่ประสบผลสำเร็จ และทำให้เกิดการสูญเสียทางการศึกษาดังกล่าว ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศที่จะต้องขาดพลเมืองที่มีคุณภาพไปอย่างน่าเสียดาย

ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นบุคลากรผู้หนึ่งในวิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล ได้เล็งเห็นความสำคัญของบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีต่อนักศึกษา จึงทำให้การศึกษาวิจัยในเรื่อง บทบาทที่

คาดหวังกับบทบาท ที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาตามทัศนะของนักศึกษาวิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล ทั้งนี้เพื่อจะได้นำผลการวิจัยที่ได้ไปพัฒนา หรือกำหนดแนวทาง บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายของวิทยาลัยและความต้องการของนักศึกษา ให้ประสบผลสำเร็จมากยิ่งขึ้นในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาตามการคาดหวังของนักศึกษาวิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล
2. เพื่อศึกษาบทบาทที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาตามทัศนะของนักศึกษาวิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร
ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักศึกษาระดับปริญญาตรี วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่ลงทะเบียนเรียนในปีการศึกษา 2558-2559

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา
การวิจัยในครั้งนี้ มุ่งที่จะศึกษา
 - 1) บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาตามการคาดหวังของนักศึกษาในด้านวิชาการ ด้านวิธีการให้คำปรึกษา ด้านบุคลิกภาพ ด้านการให้ความช่วยเหลือนักศึกษา และด้านการพัฒนาศึกษา
 - 2) บทบาทที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาตามทัศนะของนักศึกษาในด้านวิชาการ ด้านวิธีการให้คำปรึกษา ด้านบุคลิกภาพ ด้านการให้ความช่วยเหลือนักศึกษา และด้านการพัฒนาศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

อาจารย์ที่ปรึกษา หมายถึง บุคคลที่มีตำแหน่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้รับการมอบหมายจากภาควิชา วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล

นักศึกษา หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล ประจำปีการศึกษา 2558 - 2559 ทุกชั้นปี

บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา หมายถึง ความรับผิดชอบในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับงานด้านต่างๆ เช่น ด้านวิชาการ ด้านวิธีการให้คำปรึกษา ด้านบุคลิกภาพ ด้านการให้ความช่วยเหลือนักศึกษา และด้านการพัฒนาการศึกษา

ความคาดหวังต่ออาจารย์ที่ปรึกษา หมายถึง ความคาดหวังในตัวอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา ในด้านวิชาการ ด้านวิธีการให้คำปรึกษา ด้านบุคลิกภาพ ด้านการให้

ความช่วยเหลือแก่นักศึกษา และด้านการพัฒนาการศึกษา

วิธีการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่ลงทะเบียนในปีการศึกษา 2558 - 2559 จำนวนทั้งสิ้น 3,296 คน ดังแสดงใน (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนนักศึกษาที่เป็นกลุ่มประชากร จำแนกตามสาขาวิชา

ชั้นปี	บริหารธุรกิจ		จิตรกรรมและศิลปกรรม		วิทยาศาสตร์		สังคมศาสตร์		การจัดการการท่องเที่ยว		รวม
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	
1	222	302	24	30	81	75	24	36	42	75	911
2	180	254	27	44	74	53	18	26	36	61	773
3	162	215	34	42	48	61	14	21	43	72	712
4	166	208	23	38	62	49	16	26	47	75	710
สูงกว่า 4	50	28	9	13	21	13	12	5	20	19	190
รวม	1,787		284		537		198		490		3,296

ที่มา: ข้อมูลจากหน่วยทะเบียนและประเมินผล วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาทุกชั้นปีที่ลงทะเบียนในปีการศึกษา 2558 - 2559

จำนวน 373 คน โดยวิธีการสุ่มแบบอิสระตามสาขาวิชาที่สังกัด ดังแสดงใน (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสาขาวิชา

สาขาวิชา	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนตัวอย่าง (คน)
1. บริหารธุรกิจ (BBA)	911	226
2. จิตรกรรมและศิลปกรรม (FAA)	773	16
3. วิทยาศาสตร์ (SCI)	712	66
4. สังคมศาสตร์ (SS)	710	14
5. การจัดการการท่องเที่ยวและการบริการ (THM)	190	51
รวม	3,296	373

ที่มา: ข้อมูลจากหน่วยทะเบียนและประเมินผล วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ทบทวนเอกสาร ผลการศึกษาต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษาทฤษฎีและแนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา

2. นำแนวความคิดที่ได้จากการทบทวนเอกสาร ผลการศึกษาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมาสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการศึกษา ซึ่งได้แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา จะประกอบด้วยคำถามเลือกตอบเกี่ยวกับเพศของนักศึกษา ชั้นปีที่นักศึกษา กำลังศึกษาอยู่ในปัจจุบัน และสาขาวิชา

ส่วนที่ 2 บทบาทที่คาดหวังกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาตามทัศนะของนักศึกษา จะประกอบด้วยคำถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา 5 ด้านคือ

- 1) ด้านวิชาการ
- 2) ด้านวิธีการให้คำปรึกษา
- 3) ด้านบุคลิกภาพ
- 4) ด้านการให้ความช่วยเหลือนักศึกษา
- 5) ด้านการพัฒนาการศึกษา

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นและ

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

3. สร้างแบบสอบถามฉบับร่างขึ้น เพื่อใช้ในการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดงานวิจัย

4. เสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาความถูกต้องของข้อคำถาม หาความเที่ยงตรง นำข้อวิจารณ์ของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามในแบบสอบถามให้เหมาะสม

5. การหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทำการทดลองใช้ (Try - Out) กับนักศึกษาวิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 30 คน จากนั้นนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์เพื่อหาความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในส่วนของความคาดหวัง เท่ากับ .958 และในส่วนของการปฏิบัติจริง เท่ากับ .982

6. พิมพ์แบบสอบถามฉบับจริง ตามจำนวนที่ต้องการ ตรวจสอบความถูกต้อง เพื่อเตรียมจัดเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาระดับปริญญาตรี วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่ลงทะเบียนเรียนในปีการศึกษา 2558 – 2559 ทุกชั้นปี ทั้ง 5 สาขาวิชา คือ

บริหารธุรกิจ (BBA) จิตกรรมและศิลปกรรม (FAA) วิทยาศาสตร์ (SCI) สังคมศาสตร์ (SS) การจัดการ การท่องเที่ยวและการบริการ (THM) โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่าง เดือนเมษายน ถึงเดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2558 ซึ่งได้แบบสอบถามกลับคืนมาทั้งสิ้นจำนวน 373 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

หลังจากที่ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมแบบสอบถามได้ครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาคือ มีจำนวนไม่น้อยกว่า 373 ชุด จึงได้นำแบบสอบถามมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences : SPSS) ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดค่าสถิติเพื่อวิเคราะห์ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาวิเคราะห์โดยใช้ค่าจำนวนและร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปตารางการบรรยาย ส่วนที่ 2 บทบาทที่คาดหวังกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่ปรึกษา ตามทัศนะของนักศึกษา วิเคราะห์โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า นำมาแจกแจงความถี่ ค่าตอบแต่ละข้อ หาค่าเฉลี่ย (Mean = $\bar{x}$) และหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation = SD) ของแบบสอบถามแต่ละด้านรวมทุกด้านเป็น รายข้อ แล้วนำเสนอในรูปตารางการบรรยาย

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ วิเคราะห์โดยใช้ค่าจำนวนและร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางการบรรยาย และแจกแจงความถี่ตามประเด็นที่ตอบ

สำหรับผลการวิเคราะห์ที่ได้จากแบบสอบถามในส่วนที่ 2 ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การแปล ความหมายของ น้ำหนักสมมุติ Arbitrary Weighting Method ตาม (Likert) ดังนี้

การปฏิบัติในระดับน้อย เท่ากับ 1 คะแนน

การปฏิบัติในระดับปานกลาง เท่ากับ 2 คะแนน

การปฏิบัติในระดับมาก เท่ากับ 3 คะแนน

นอกจากนี้ได้กำหนดเกณฑ์การแปล

ความหมายของช่วงคะแนนแบบอันตรภาคชั้น (Interval Scale) ได้ดังนี้

ความกว้างของอันตรภาคชั้น $\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}}$

$$= \frac{3 - 0}{3} = 1.00$$

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 0.00 - 1.00 หมายถึง น้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.01 - 2.00 หมายถึง

ปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.01 - 3.00 หมายถึง มาก

ผลการศึกษา

จากการวิจัยบทบาทที่คาดหวังกับบทบาทที่เป็นปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่ปรึกษา ตามทัศนะของนักศึกษาระดับปริญญาตรี วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล ผลการศึกษารูปได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงมากที่สุด รองลงมาเป็นเพศชาย โดยเป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 3 มากที่สุด รองลงมาเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 นักศึกษาชั้นปีที่ 2 นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และนักศึกษาสูงกว่าชั้นปีที่ 4 ตามลำดับ และเป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในสาขาวิชาบริหารธุรกิจ มากที่สุด รองลงมาเป็นนักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ นักศึกษาด้านการจัดการการท่องเที่ยว และการบริการ นักศึกษาด้านจิตกรรมและศิลปกรรม และนักศึกษาด้านสังคมศาสตร์ ตามลำดับ (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	125	40.27
หญิง	227	59.25
รวม	373	100
2. กำลังศึกษาในชั้นปี		
ชั้นปีที่ 1	75	20.11
ชั้นปีที่ 2	81	21.72
ชั้นปีที่ 3	123	32.98
ชั้นปีที่ 4	82	21.98
สูงกว่าชั้นปีที่ 4 ขึ้นไป	12	3.21
รวม	373	100
3. กำลังศึกษาในสาขาวิชา		
บริหารธุรกิจ (BBA)	226	60.59
จิตรกรรมและศิลปกรรม (FAA)	16	4.29
วิทยาศาสตร์ (SCI)	66	17.70
สังคมศาสตร์ (SS)	14	3.75
การจัดการการท่องเที่ยวและการบริการ (THM)	51	13.67
รวม	373	100

2. บทบาทที่คาดหวังของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ที่ปรึกษา ตามทัศนคติของนักศึกษา วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า บทบาทที่คาดหวังของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ที่ปรึกษาในทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านวิชาการ ด้านการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือนักศึกษา ด้านการพัฒนานักศึกษา และด้านวิธีการให้คำปรึกษา ตามลำดับ และเมื่อพิจารณารายข้อของแต่ละด้าน พบว่า

(1) ด้านวิชาการ พบว่า ความคาดหวังของนักศึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา ในด้านวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ นักศึกษาได้คาดหวัง

ในระดับมาก ซึ่งเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ข้อให้ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรที่เรียนจนจบการศึกษา รองลงมา คือ ข้อให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเลือกลงรายวิชาเรียน รวมทั้งวิชาเอก /วิชาโท และข้อปฏิบัติหน้าที่ในวันลงทะเล เปียน ตามลำดับ สำหรับข้อที่นักศึกษาได้คาดหวังในระดับปานกลาง คือ ข้อให้ความเอาใจใส่และติดตามนักศึกษาที่ขาดเรียน

(2) ด้านวิธีการให้คำปรึกษา พบว่า ความคาดหวังของนักศึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา ในด้านวิธีการให้คำปรึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่นักศึกษาได้คาดหวังในระดับมาก ซึ่งเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ข้อมีปฏิทินการนัดพบ นักศึกษาอย่างชัดเจน รองลงมา คือ ข้อติดตามผลการให้คำปรึกษาแนะนำอย่างต่อเนื่อง และข้อให้

คำปรึกษาแก่นักศึกษาที่มีเวลาเรียนไม่ครบตามลำดับ สำหรับข้อ ที่นักศึกษาได้คาดหวังในระดับปานกลาง ซึ่งเรียงจากมากไปหาน้อย คือ ข้อติดต่อประสานกับผู้ปกครองของนักศึกษา ในกรณีที่มีปัญหาที่ต้องร่วมกันแก้ไข และข้อแนะนำนักศึกษาถึงวิธีการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ และข้อให้คำแนะนำนักศึกษาในเรื่องส่วนตัวได้ ตามลำดับ

(3) ด้านบุคลิกภาพ พบว่า ความคาดหวังของนักศึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา ในด้านบุคลิกภาพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาได้คาดหวังทุกข้อในระดับมาก ซึ่งเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ข้อมีความเมตตา กรุณา เอื้ออาทรต่อนักศึกษา และข้อมีความตั้งใจ / จริยใจที่จะให้คำปรึกษา รองลงมา คือ ข้อมีความมั่นคงทางอารมณ์ และข้อมีมนุษยสัมพันธ์ / อธิบายดีเป็นกันเองกับนักศึกษา ตามลำดับ

(4) ด้านการให้ความช่วยเหลือ นักศึกษา พบว่า ความคาดหวังของนักศึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา ในด้าน การให้ความ

ช่วยเหลือนักศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาได้คาดหวังทุกข้อในระดับมาก ซึ่งเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ข้อให้คำแนะนำเกี่ยวกับแหล่งเงินทุนเพื่อการศึกษา/ช่วยแนะนำงานพิเศษให้ทำ รองลงมา คือ ข้อแจ้งข่าวสารต่างๆ ให้นักศึกษาได้รับทราบ ทันต่อเหตุการณ์ และข้อช่วยเหลือส่งเสริมให้นักศึกษามีคุณธรรมและจริยธรรมที่ดีงาม ตามลำดับ

(5) ด้านการพัฒนานักศึกษา พบว่า ความคาดหวังของนักศึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา ในด้านการพัฒนานักศึกษา โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาได้คาดหวังทุกข้อในระดับมาก ซึ่งเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ข้อส่งเสริมให้นักศึกษาให้มีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเอง อยู่เสมอ รองลงมา คือ ข้อส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าร่วมสัมมนาทางวิชาการ / เข้าร่วมการทำงานวิจัยต่างๆ และข้อให้คำปรึกษาหารือในเรื่องส่วนตัวได้ตามลำดับ (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 สรุปบทบาทที่คาดหวังของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวม

ด้าน	รายด้าน	ระดับความคิดเห็น		
		ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความหมาย
1.	ด้านวิชาการ	2.29	0.844	มาก
2.	ด้านวิธีการให้คำปรึกษา	2.08	0.919	มาก
3.	ด้านบุคลิกภาพ	2.46	0.770	มาก
4.	ด้านการให้ความช่วยเหลือนักศึกษา	2.22	0.879	มาก
5.	ด้านการพัฒนานักศึกษา	2.13	0.890	มาก
รวม		2.22	0.879	มาก

3. บทบาทที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้ปฏิบัติจริงตามทัศนะของนักศึกษา วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ใน

บทบาทที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้ปฏิบัติจริงที่อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านวิชาการ ด้านการพัฒนานักศึกษา ด้านการให้ความช่วยเหลือนักศึกษา

และด้านวิธีการให้คำปรึกษา ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาในรายชื่อของแต่ละด้าน พบว่า

(1) ด้านวิชาการ พบว่า บทบาทที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้ปฏิบัติจริงในบทบาทที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้ปฏิบัติจริงตามทัศนะของนักศึกษา ในด้านวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่าทุกข้ออาจารย์ที่ปรึกษาได้ปฏิบัติต่อนักศึกษาในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ข้อปฏิบัติหน้าที่ในวันลงทะเบียน รองลงมา คือ ข้อให้ความรู้เกี่ยวกับข้อควรปฏิบัติ กฎ ระเบียบข้อบังคับต่างๆ ทั้งในระดับวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย และข้อทักท้วงการลงทะเบียนเรียนเมื่อพิจารณาเห็นว่ารายวิชานั้นไม่เหมาะสม ตามลำดับ

(2) ด้านวิธีการให้คำปรึกษา บทบาทที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้ปฏิบัติจริงในบทบาทที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้ปฏิบัติจริงตามทัศนะของนักศึกษา ในด้านวิธีการให้คำปรึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่าทุกข้ออาจารย์ที่ปรึกษาได้ปฏิบัติต่อนักศึกษาในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ข้อสามารถเก็บความลับของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี รองลงมา คือ ข้อแนะนำนักศึกษาถึงวิธีการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ และข้อมีปฏิทินการนัดพบนักศึกษาอย่างชัดเจน ตามลำดับ

(3) ด้านบุคลิกภาพ บทบาทที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้ปฏิบัติจริงในบทบาทที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้ปฏิบัติจริงตามทัศนะของนักศึกษา ในด้านบุคลิกภาพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่าทุกข้ออาจารย์ที่ปรึกษาได้ปฏิบัติต่อนักศึกษาในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับ

ตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ข้อมีความมั่นคงทางอารมณ์ รองลงมา คือ ข้อมนุษยสัมพันธ์ / อธิบายดี เป็นกันเองกับนักศึกษา และข้อมีลักษณะที่ควรเคารพนับถือ/น่าเชื่อถือ/ไว้วางใจ และข้อมีความเมตตา กรุณา เอื้ออาทรต่อนักศึกษา ตามลำดับ

(4) ด้านการให้ความช่วยเหลือ นักศึกษา บทบาทที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้ปฏิบัติจริงในบทบาทที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้ปฏิบัติจริงตามทัศนะของนักศึกษา ในด้านการให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่าทุกข้ออาจารย์ที่ปรึกษาได้ปฏิบัติต่อนักศึกษาในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ข้อช่วยเหลือส่งเสริมให้นักศึกษามีคุณธรรมและจริยธรรมที่ดีงาม รองลงมา คือ ข้อแจ้งข่าวสารต่างๆ ให้นักศึกษาได้รับทราบ ทันต่อเหตุการณ์ และข้อให้คำแนะนำช่วยเหลือนักศึกษาเกี่ยวกับการผ่อนผันชำระค่าลงทะเบียน ตามลำดับ

(5) ด้านการพัฒนานักศึกษา บทบาทที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้ปฏิบัติจริงในบทบาทที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้ปฏิบัติจริงตามทัศนะของนักศึกษา ในด้านการพัฒนานักศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่าทุกข้ออาจารย์ที่ปรึกษาได้ปฏิบัติต่อนักศึกษาในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ข้อให้คำแนะนำเกี่ยวกับการประพฤติ ปฏิบัติตนที่เหมาะสม ในบทบาทหน้าที่ของการเป็นนักศึกษา รองลงมา คือ ข้อส่งเสริมนักศึกษาให้มีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ และข้อส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าร่วมสัมมนาทาง วิชาการ/เข้าร่วมการทำงานวิจัยต่างๆ ตามลำดับ (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 สรุปบทบาทที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้ปฏิบัติจริงตามทัศนะของนักศึกษาโดยรวม

ด้าน	รายด้าน	ระดับความคิดเห็น		
		ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความหมาย
1.	ด้านวิชาการ	1.40	1.007	ปานกลาง
2.	ด้านวิธีการให้คำปรึกษา	1.32	1.021	ปานกลาง
3.	ด้านบุคลิกภาพ	1.82	0.996	ปานกลาง
4.	ด้านการให้ความช่วยเหลือนักศึกษา	1.33	1.002	ปานกลาง
5.	ด้านการพัฒนานักศึกษา	1.38	1.001	ปานกลาง
รวม		1.38	1.002	ปานกลาง

4. เปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังกับบทบาทที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้ปฏิบัติจริงตามทัศนะของนักศึกษาโดยรวม พบว่าความคาดหวังของนักศึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวม

ทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก แต่การปฏิบัติจริงในบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา ตามทัศนะของนักศึกษา โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังกับบทบาทที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้ปฏิบัติจริงตามทัศนะของนักศึกษาโดยรวม

ด้าน	รายด้าน	บทบาทที่คาดหวังจากอาจารย์ที่ปรึกษา		บทบาทที่ปฏิบัติจริงจากอาจารย์ที่ปรึกษา	
		ค่าเฉลี่ย	ระดับความหมาย	ค่าเฉลี่ย	ระดับความหมาย
1	ด้านวิชาการ	2.29	มาก	1.40	ปานกลาง
2	ด้านวิธีการให้คำปรึกษา	2.08	มาก	1.32	ปานกลาง
3	ด้านบุคลิกภาพ	2.46	มาก	1.82	ปานกลาง
4	ด้านการให้ความช่วยเหลือนักศึกษา	2.22	มาก	1.33	ปานกลาง
5	ด้านการพัฒนานักศึกษา	2.13	มาก	1.38	ปานกลาง
รวม		2.22	มาก	1.38	ปานกลาง

5. ความคิดเห็นอื่นๆ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการให้อาจารย์ที่ปรึกษา ควรเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาที่สอนในสาขาวิชาที่นักศึกษาเรียนอยู่เท่านั้น โดยอาจารย์ที่ปรึกษา 1 คน ควรรับผิดชอบดูแลนักศึกษาจำนวนไม่เกิน 20 คน จึงจะเหมาะสมสำหรับการทำหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาควรรับผิดชอบดูแลนักศึกษาในกลุ่มเดิมตลอดหลักสูตรจนจบการศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบดูแลนักศึกษาในกลุ่มเดิมสามารถเข้า

พบได้อย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง หรือนักศึกษาสามารถเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาได้ตลอดเวลาเมื่อมีปัญหา สำหรับวิธีการเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษานั้น เนื่องจากนักศึกษากลุ่มใหญ่ระบุว่าไม่เคยรู้จักกับอาจารย์ที่ปรึกษา จึงไม่ทราบวิธีการเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษา และเมื่อให้นักศึกษาประเมินความพึงพอใจต่อการปฏิบัติตามบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมแล้ว พบว่าส่วนใหญ่นักศึกษาจะพึงพอใจในระดับปานกลางเท่านั้น (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 ความคิดเห็นอื่นๆ

	ความคิดเห็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	อาจารย์ที่ปรึกษา ควรเป็นอาจารย์ที่สอนในสาขาวิชาที่นักศึกษาเรียนอยู่เท่านั้น	310	83.11
	ในสาขาวิชาใดก็ได้ แต่ต้องเป็นอาจารย์ประจำภาควิชา	63	16.89
	รวม	373	100
2	อาจารย์ที่ปรึกษา 1 คน ควรรับผิดชอบดูแลนักศึกษาจำนวนเท่าไรจึงจะเหมาะสม		
	ไม่เกิน 20 คน	202	54.15
	ระหว่าง 21 – 40 คน	137	36.73
	ระหว่าง 41 – 60 คน	17	4.56
	ไม่จำกัด	17	4.56
	รวม	373	100
3	อาจารย์ที่ปรึกษา ควรรับผิดชอบดูแลนักศึกษาในกลุ่มอย่างไร		
	รับผิดชอบเฉพาะภาคการศึกษา	12	3.22
	รับผิดชอบเฉพาะปีการศึกษา	71	19.04
	รับผิดชอบตลอดหลักสูตรจนจบการศึกษา	290	77.74
	รวม	373	100
4	อาจารย์ที่ปรึกษา ควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบเข้าพบบ่อยครั้งเพียงใด		
	อย่างน้อย 1 ครั้งต่อสัปดาห์	32	8.58
	อย่างน้อย 1 ครั้งต่อสองสัปดาห์	38	10.19
	อย่างน้อย 1 ครั้งต่อเดือน	131	35.12
	อย่างน้อย 1 ครั้งต่อหนึ่งภาคการศึกษา	115	30.83
	อื่นๆ โปรดระบุ.....	57	15.28
	รวม	373	100
5	ที่ผ่านมาเมื่อนักศึกษาต้องการเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาได้ทำอย่างไร		
	รอพบอาจารย์ที่ปรึกษาหน้าห้องเรียนหรือห้องพักอาจารย์	96	25.74

	ความคิดเห็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
	นัดหมายอาจารย์ที่ปรึกษาก่อน แล้วจึงเข้าพบตามเวลาที่นัดหมาย	208	55.76
	เขียนบันทึกให้อาจารย์ที่ปรึกษา แล้วรับบันทึกตอบกลับ	33	8.85
	อื่นๆ โปรดระบุ.....	36	9.65
	รวม	373	100
6	โดยรวมแล้ว นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างไร		
	พึงพอใจมาก	59	15.82
	พึงพอใจปานกลาง	191	51.21
	พึงพอใจน้อย	86	23.06
	ไม่พึงพอใจ	37	9.92
	รวม	373	100

อภิปรายผล

ผลการศึกษาในบทบาทที่คาดหวังของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ที่ปรึกษา ตามทัศนะของนักศึกษา วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบุคลิกภาพ เป็นด้านที่นักศึกษาคาดหวังจากอาจารย์ที่ปรึกษามากที่สุด และเมื่อพิจารณารายละเอียดในรายข้อ จะพบว่าข้อที่นักศึกษาได้คาดหวังจากอาจารย์ที่ปรึกษาใน 3 ลำดับแรก จากมากไปหาน้อย คือ มีความเมตตา กรุณา เอื้ออาทรต่อนักศึกษา มีความตั้งใจและจริงใจที่จะให้คำปรึกษา และมีความมั่นคงทางอารมณ์ ซึ่งสอดคล้องกับ สุจริต เพียรชอบ (2521) ที่มีความเห็นตรงกับนักศึกษาที่ว่า อาจารย์ที่ปรึกษาควรเป็นผู้มีใจกว้าง มีมารยาท รักษาความลับได้เป็นอย่างดี และควรพยายามปรับปรุงบุคลิกภาพของตนให้เหมาะสมกับการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และมีหน้าตาอึดอัดแจ่มใส และยังคงสอดคล้องกับ สำเนาวิ ขจรศิลป์ (2529) ที่ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาที่ดีว่า ควรเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความรับผิดชอบดี ใจกว้างและรับฟังความคิดเห็นของนิสิต นักศึกษา มีความรู้กว้างขวาง และทันต่อเหตุการณ์ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง มีความจริงใจและ

เห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีเหตุผลและ มีความสามารถในการแก้ปัญหา มีความเมตตา กรุณา ไวต่อการรับรู้และเข้าใจสิ่งต่างๆ ได้รวดเร็ว มีหลักจิตวิทยาในการให้คำปรึกษาและมีจรรยาบรรณอาจารย์ที่ปรึกษา มีความประพฤติเหมาะสมที่จะเป็นแบบอย่างที่ดีได้ รับบทบาทและหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นอย่างดี และมีประสบการณ์ในหน้าที่การงานของอาจารย์ที่ปรึกษา และยังคงสอดคล้องกับ สำเนาวิ ขจรศิลป์ (2533) ที่ได้กล่าวว่า เพื่อให้ให้นักศึกษาได้รับประโยชน์จากสถาบันอุดมศึกษาให้มากที่สุด อาจารย์ที่ปรึกษาต้องมีบทบาทอันสำคัญในการพัฒนานักศึกษาและสร้างความอบอุ่นให้แก่นักศึกษา ทำให้นักศึกษาเกิดความรักความผูกพันต่ออาจารย์และสถาบันอุดมศึกษา นอกจากนี้ ฝ่ายพัฒนานักศึกษา หน่วยกิจการนักศึกษาและชุมชนสัมพันธ์ (2541) ได้กล่าวถึงหลักสำคัญของการให้บริการปรึกษาว่า ในกระบวนการหรือขั้นตอนแรกในการให้บริการปรึกษาจะประสบผลสำเร็จได้นั้น จะต้องมีการสร้างสัมพันธภาพที่ดี อันเป็นจุดเริ่มต้นของการให้การบริการปรึกษา เพื่อเป็นการให้ผู้รับบริการปรึกษาซึ่งในที่นี้จะหมายถึง นักศึกษาเกิดความรู้สึกไว้วางใจ อบอุ่นใจ และมีความรู้สึกเชื่อมั่นในผู้ให้บริการปรึกษาซึ่งในที่นี้จะหมายถึง อาจารย์ที่ปรึกษา อันจะนำไปสู่

การเปิดเผยปัญหาและความรู้สึกต่างๆ ได้ และยังสอดคล้องกับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2543) ที่ได้กำหนดบทบาทการดำเนินการของอาจารย์ที่ปรึกษาว่า การเริ่มต้นของการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาที่ดีนั้นควรเริ่มต้นจากการนัดพบนักศึกษาทั้งกลุ่ม เพื่อสร้างความสัมพันธ์และทำความคุ้นเคย ให้นักศึกษาได้กรอกข้อมูลในแฟ้มระเบียบ มีการแนะนำชี้แจงเกี่ยวกับเรื่องหลักสูตร โปรแกรมการเรียน การวางแผนการศึกษา วิธีเลือกวิชาเรียน วิธีการลงทะเบียน การเรียนในมหาวิทยาลัยในสัปดาห์แรกของภาคการศึกษา มีการรับฟังปัญหาและให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในความดูแล การแจ้งให้นักศึกษาทราบสถานที่ทำงาน เบอร์โทรศัพท์ของอาจารย์ที่ปรึกษาและเวลาที่จัดไว้สำหรับนักศึกษาเข้าพบ เป็นต้น

ผลการศึกษาในบทบาทที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้ปฏิบัติจริงตามการรับรู้ของนักศึกษาวิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าบทบาทที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้ปฏิบัติจริงตามทัศนะของนักศึกษา ในด้านวิธีการให้คำปรึกษา มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด ซึ่งเมื่อพิจารณาในรายละเอียดเป็นรายข้อ จะพบว่าข้อที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้ปฏิบัติจริงตามทัศนะของนักศึกษาใน 3 ลำดับสุดท้ายหรือไม่ค่อยได้ปฏิบัติ คือ ข้อนัดพบนักศึกษาเป็นประจำ ข้อให้คำแนะนำนักศึกษาในเรื่องส่วนตัวได้ และข้อติดต่อประสานงานกับผู้ปกครองของนักศึกษาในกรณีที่มีปัญหาที่ต้องร่วมกันแก้ไข ซึ่งสอดคล้องกับลออ ชูติกร (2520) ที่กล่าวว่า ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา คือ การที่นักศึกษาไม่เห็นคุณค่าและความสำคัญของตัวเอง โหมงโหมม อาจารย์ที่ปรึกษามีงานด้านการสอนและงานพิเศษอื่นๆ มาก ไม่มีเวลาพอที่จะให้คำปรึกษาและรู้จักนักศึกษาได้ไม่ทั่วถึง และยังคงสอดคล้องกับ สุจิตต์ เพียรชอบ และวรศักดิ์

เพียรชอบ (2523) ที่กล่าวว่า ส่วนใหญ่นักศึกษาได้รับคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับน้อยมาก เนื่องจากอาจารย์ที่ปรึกษามีงานสอนและงานอื่นมากเกินไป อาจารย์ที่ปรึกษากับนักศึกษาคาดความสนิทสนมกัน และอาจารย์ที่ปรึกษาไม่ได้สอนนักศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบทำให้ไม่รู้จักนักศึกษาเท่าที่ควร และยังคงสอดคล้องกับ สำเนา ขจรศิลป์ (2529) ที่กล่าวว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการพบอาจารย์ที่ปรึกษามากกว่าภาคการศึกษาหนึ่งครั้ง แต่เมื่อนักศึกษาได้พบอาจารย์ที่ปรึกษาปรากฏว่าอาจารย์ที่ปรึกษาไม่ค่อยอยู่ประจำห้องทำงาน อาจารย์ไม่ได้มีการกำหนดตารางเวลา (Office Hour) ไว้ให้นักศึกษาเข้าพบ และไม่ได้เรียกนักศึกษามาประชุมหรือซักถามปัญหาเป็นประจำทุกภาคการศึกษา และยังคงสอดคล้องกับ กรมพลศึกษา (2533) ที่กล่าวว่า ในการดำเนินงานของอาจารย์ที่ปรึกษา ส่วนใหญ่นักศึกษาเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาควรนัดพบนักศึกษาในความรับผิดชอบเป็นกลุ่มสัปดาห์ละครั้ง ในแต่ละครั้งควรใช้เวลาไม่เกิน 30 นาทีในรายที่ต้องการรับคำปรึกษาเป็นรายบุคคล ควรมีการนัดหมายอาจารย์ที่ปรึกษาก่อนแล้วจึงเข้าพบตามเวลาที่นัดหมาย และยังคงสอดคล้องกับ วิภาดา คุปตานนท์ (2534) ที่กล่าวว่า ปัญหาอันดับแรกที่นักศึกษาต้องการให้อาจารย์ที่ปรึกษาช่วยเหลือ คือ ปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์ ที่ปรึกษาไม่มีเวลาให้กับนักศึกษา และยังคงสอดคล้องกับ นิรันดร์ จุลทรัพย์ (2543) ที่กล่าวว่า อาจารย์ที่ปรึกษาส่วนใหญ่ไม่มีตารางกำหนดเวลาสำหรับให้นักศึกษาในความรับผิดชอบเข้าพบไม่ติดตารางสอนไว้ที่หน้าห้องทำงาน และไม่มีตารางเรียนรวมของนักศึกษาในความรับผิดชอบ

ดังนั้น จึงเห็นได้ว่าจุดเริ่มต้นของการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาที่ดี บุคลิกภาพจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ นักศึกษาอยากเข้าใกล้หรือเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษา นักศึกษาต้องการอาจารย์ที่ปรึกษาที่ไว้วางใจ และสามารถเก็บความลับได้ การสนใจในปัญหาต่างๆ

ของนักศึกษา การเอาใจใส่และตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจ การเป็นผู้ที่มีใจกว้าง เป็นผู้ที่มีใจรักในงานให้คำปรึกษา สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้นักศึกษา เข้าใจธรรมชาติของวัยรุ่น มีเวลาให้นักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนมีความอดทนต่อการแก้ไขปัญหาต่างๆ ของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

การ เปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังกับบทบาทที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้ปฏิบัติจริงตามทัศนะของนักศึกษาโดยรวม พบว่า ความคาดหวังของนักศึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวม ทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก แต่การปฏิบัติจริงในบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา ตามทัศนะของนักศึกษาโดยรวม ทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับ ประหยัด สายวิเชียร (2529) ที่กล่าวว่า การปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติงานได้ต่ำกว่าที่นักศึกษาคาดหวังไว้ทุกด้าน และยังสอดคล้องกับ อัญชลี เศรษฐเสถียร (2530) ที่ได้ศึกษามโนทัศน์ที่คาดหวังของนักศึกษาต่ออาจารย์ที่ปรึกษาในการแนะแนวการศึกษากรณีศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาส่วนมากไม่ได้ปฏิบัติตามบทบาทสอดคล้องและตรงกับบทบาทที่นักศึกษาคาดหวัง อันก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมา ซึ่งสอดคล้องกับ ปราณี หะชัน (2542) ที่พบว่าอาจารย์ที่ปรึกษาได้ ปฏิบัติตามบทบาทที่เป็นจริงได้น้อยกว่าบทบาทที่คาดหวังไว้ในทุกๆ เรื่อง ยกเว้นในด้านบุคลิกภาพที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้ปฏิบัติตามบทบาทที่เป็นจริงได้และยังสอดคล้องกับ สมยศ พันธุ์สิกร (2542) ที่พบว่า การปฏิบัติตามบทบาทที่เป็นจริงและที่คาดหวังของอาจารย์ ที่ปรึกษาในทัศนะของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคลำปาง นักเรียน นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคาดหวังที่จะให้อาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติมากในการให้คำปรึกษาในทุกเรื่อง แต่การปฏิบัติตามบทบาทที่เป็นจริงอาจารย์ที่ปรึกษาได้ปฏิบัติปานกลางเกือบทุกเรื่อง

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

เนื่องจากการดำเนินงานอาจารย์ที่ปรึกษานั้น ยังไม่มีแบบแผนหรือแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจน ขาดระบบการบริหารจัดการงานอาจารย์ที่ปรึกษา ขาดการให้ความสำคัญและความสนใจต่องานอาจารย์ที่ปรึกษา รวมถึงการขาดการสนับสนุนและให้กำลังใจในการปฏิบัติงาน นอกจากรายงานที่ปรึกษาบางท่านยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการในการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ขาดทักษะเกี่ยวกับการให้คำแนะนำและการปรึกษา การไม่คุ้นเคยกับนักศึกษา รวมถึงภาระงานของอาจารย์มากเกินไปทั้งงานสอนในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท งานวิชาการ งานวิจัย และงานบริหารในระดับต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงใคร่ขอเสนอแนะดังนี้คือ

1. ผู้บริหารควรให้ความสำคัญและสนับสนุนงานอาจารย์ที่ปรึกษาให้มากยิ่งขึ้น
2. ควรมีคณะกรรมการที่ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อรับทราบปัญหาที่เกิดขึ้นและหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่างๆ
3. ควรมีการอบรมอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นระยะๆ เพื่อเพิ่มพูนความเข้าใจบทบาทหน้าที่ทักษะในการให้คำแนะนำและการปรึกษา
4. ควรกำหนดขอบเขต บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาให้ชัดเจน
5. ควรประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลงานอาจารย์ที่ปรึกษาให้อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาได้รับทราบในหน้าที่ที่พึงปฏิบัติต่อกัน
6. ควรกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษามโนทัศน์ที่คาดหวังกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่ปรึกษา ของคณะ

อื่นๆ ในมหาวิทยาลัยเพิ่มเติม เพื่อให้เกิดความกว้างขวาง และรับทราบข้อมูลวิจัยร่วมกัน อันจะนำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในภาพรวมระดับมหาวิทยาลัยต่อไป

2. ควรศึกษาสภาพ ปัญหา อุปสรรค ข้อจำกัดในการให้คำปรึกษา ตามความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อจะได้กำหนดข้อตกลงและรูปแบบที่เหมาะสมร่วมกัน ระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาต่อไป

บทสรุปที่ได้จากการศึกษา

ในอนาคตนักศึกษาต้องการให้อาจารย์ที่ปรึกษามีบทบาทและหน้าที่ต่างๆ โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้คือ

(1) ต้องการให้อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษามีความผูกพันและความใกล้ชิดมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

(2) ต้องการให้อาจารย์ที่ปรึกษามีความเป็นกันเองกับนักศึกษา เพื่อให้เกิดความไว้วางใจ เชื่อใจ เพื่อที่นักศึกษาจะสามารถปรึกษาปัญหาต่างๆ ได้ทุกเรื่อง

(3) ต้องการให้อาจารย์ที่ปรึกษากำหนดตารางนัดหมายการเข้าพบที่แน่นอนว่าในช่วงวันและเวลาใดที่นักศึกษาจะสามารถเข้าพบได้ และจะต้องสามารถเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาได้จริงๆ

(4) ต้องการให้อาจารย์ที่ปรึกษามีความตั้งใจและจริงใจในการให้คำปรึกษา เปิดกว้างทางความคิด พร้อมที่จะรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา และหากความคิดเห็นของนักศึกษาไม่ถูกต้องอาจารย์ที่ปรึกษาก็ควรให้ข้อคิดเห็นหรือคำชี้แนะที่เป็นไปได้จริง อันเป็นการร่วมกันคิด ร่วมกันแก้ไขปัญหาอย่างแท้จริง

ประโยชน์ที่ได้จากการศึกษา

1. ทำให้ทราบว่านักศึกษาวิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล มีความคาดหวังในบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีต่อนักศึกษาในด้านต่างๆ อย่างไรบ้าง

2. ทำให้ทราบว่าบทบาทที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาในด้านต่างๆ ตามทัศนะของนักศึกษาวิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล นั้นเป็นอย่างไรบ้าง

3. ผลจากการเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาตามทัศนะของนักศึกษานั้น จะสะท้อนให้เห็นถึงภาพลักษณ์แห่งความเป็นจริงและช่วยให้การวางแผนพัฒนาบุคลากรด้านอาจารย์มีความชัดเจนและสอดคล้องกับความเป็นจริงมากที่สุด

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยในครั้งนี้ได้รับความอนุเคราะห์จากวิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล ในการให้ทุนอุดหนุนการวิจัย ปีงบประมาณ 2558 ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านคณบดีวิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล ตลอดจนผู้บริหารทุกท่านที่ได้เล็งเห็นความสำคัญทางการวิจัย โดยให้การสนับสนุนในด้านทุนการวิจัยแก่พนักงานเพื่อได้มีโอกาสในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม และขอขอบคุณกลุ่มตัวอย่างทุกท่านที่ให้ข้อมูลจนสำเร็จเป็นงานวิจัยฉบับนี้

เอกสารอ้างอิง

- กรมพลศึกษา. (2533). *บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาตามความหวังของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา*. เชียงใหม่: ฝ่ายวิชาการวิทยาลัยพลศึกษาเชียงใหม่ (เอกสารอัดสำเนา).
- จรัส สุวรรณเวลา. (2533). *วอนอาจารย์ที่ปรึกษาในมหาวิทยาลัยสร้างคุณภาพให้ปัญญาชน*

- ชาวไทย. วัฏจักรการศึกษา. 12(17); 7.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2543). จท.95 คู่มืออาจารย์ที่ปรึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิรันดร์ จุลทรัพย์. (2543). การศึกษารูปแบบบทบาทและหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ ระดับปริญญาตรี ในมหาวิทยาลัยทักษิณ. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ประหยัด สายวิเชียร. (2529). ความคิดเห็นและความคาดหวังของนักศึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (รายงานการวิจัย). เชียงใหม่: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ปราณี หะชัน. (2542). การปฏิบัติตามบทบาทที่เป็นจริงและที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาในทัศนะของนักศึกษา คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ฝ่ายพัฒนานักศึกษา หน่วยกิจการนักศึกษาและชุมชนสัมพันธ์. (2541). การให้คำปรึกษา. (เอกสารอัดสำเนา).
- ลอบ ชูติกร. (2520). บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิภาดา คุปตานนท์. (2534). การศึกษาเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์ตามการรับรู้ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์.
- สมยศ พันธุ์กลีกร. (2542). การปฏิบัติตามบทบาทที่เป็นจริงและที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาในทัศนะของนักเรียน นักศึกษวิทยาลัยเทคนิคลำปาง. การค้นคว้าอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุจิต เพียรชอบ. (2521). ที่ปรึกษาทางสว่างไสว: ประมวลความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและการสอนระดับ มัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: กรมสามัญศึกษา กองการวิจัยการศึกษา.
- สุจิต เพียรชอบ และ วรศักดิ์ เพียรชอบ. (2523). รายงานการวิจัย สภาพการให้คำปรึกษานิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: ฝ่ายวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภาพรณ โคตรจำรัส. (2522). นิสิตนักศึกษากับการปรับตัวในมหาวิทยาลัย . เอกสาร การประชุม การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง บทบาทและความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาต่อนิสิต . หน่วยพัฒนาคณาจารย์ . จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำเนา ขจรศิลป์. (2529). รายงานการสัมมนาอาจารย์ที่ปรึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย.
- _____. (2529). การพัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ :มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- _____. (2533). ระบบอาจารย์ที่ปรึกษา. โครงการจัดทำเอกสารวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพอุดมศึกษา กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย.
- อัญชลี เศรษฐเสถียร. (2530). บทบาทที่คาดหวังของนักศึกษาต่ออาจารย์ที่ปรึกษาในการแนะแนวการศึกษา กรณีศึกษามหาวิทยาลัย เชียงใหม่. เชียงใหม่: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.